

Genomlysning 2026–2027

Barn- och ungdomsnämnden

Diarienummer: 2026.202 BUN

Beställare: Kommunstyrelsen

Datum: 2026-09-07

Innehåll

1.	Sveriges mest effektiva kommun	3
1.1.	Barn- och ungdomsnämndens genomlysning 2026–2027	3
2.	Barn- och ungdomsnämndens effektivitet.....	4
2.1.	Jämförelsegrupper	4
2.2.	Ekonominyckeltal	5
2.3.	Personalnyckeltal	9
2.4.	Kvalitetsnyckeltal	11
2.5.	Analys av barn- och ungdomsnämndens effektivitet	12
2.5.1	Effektivitetsindex förskola	12
2.5.2	Effektivitetsindex grundskola F-9	13
3.	Uppföljning av möjliga förflyttningar	14
3.1.	Möjliga förflyttningar inom barn- och ungdomsnämnden	14
3.2.	Möjlig förflyttning som kräver kommunövergripande samordning	16
4.	Möjliga förflyttningar för ökad effektivitet 2026–2027	17
4.1.	Möjliga förflyttningar som ska undersökas av barn- och ungdomsförvaltningen	17
4.2.	Möjliga förflyttningar som ska undersökas och som kräver kommunövergripande samordning.....	18

1. Sveriges mest effektiva kommun

Den offentliga sektorn i Sverige går mot en utmanade framtid med ett utökat behov av kommunal service samtidigt som resurserna kommer vara mindre. Om Alingsås kommun ska kunna garantera en hög välfärd och samtidigt kunna nå vision 2040 så behöver ett omställningsarbete genomföras. Av den anledningen har Alingsås ett övergripande mål – att bli Sveriges mest effektiva kommun.

Målet innebär att Alingsås ska ha en så hög kvalitet som möjligt utifrån kommunens förutsättningar.

För att Alingsås ska nå detta mål behöver kommunen ha bättre resultat än andra liknande kommuner och samtidigt ha kostnader som inte överstiger kommunens referenskostnad, det vill säga den kostnad verksamheter förväntas ha utifrån sina förutsättningar. Att infria detta mål åligger samtliga nämnder, bolag och verksamheter och berör samtliga områden som kommunen ansvarar för. En förutsättning för att det ska kunna infrias är ett aktivt arbete med metoder för ständiga förbättringar utifrån respektive grunduppdrag.

Hur arbetet framskrider med att bli Sveriges mest effektiva kommun, är något som kontinuerligt behöver analyseras. Barn- och ungdomsnämndens främsta verktyg för detta är den årliga genomlysningen av nämndens verksamhet.

1.1. Barn- och ungdomsnämndens genomlysning 2026–2027

Enligt Alingsås styrmodell ska kommunens nämnder årligen ta fram en genomlysning av sin verksamhet. I genomlysningen ska nämnderna analysera hur dess verksamheter bidrar till kommunens mål att bli Sveriges mest effektiva kommun. Nämnderna ska även se över organisation, gränsdragningar och om förvaltningens arbete kan genomföras på ett mer effektivt sätt. Det ska även genomföras ett arbete för att samordna resurser och roller på ett mer effektivt sätt i både kommunkoncernen som helhet, inom kommunen och mellan de olika nämnderna. Även samverkan med andra kommuner är något som bör undersökas i de fall det är lämpligt.

Inledningsvis presenteras nyckeltal som redogör för hur barn- och ungdomsnämndens resultat står sig i jämförelse med andra kommuner. Därefter följer en jämförelseanalys som visar hur barn- och ungdomsnämnden bidrar till att uppnå det övergripande målet – att bli Sveriges mest effektiva kommun. Vidare följs de förflyttningar som beslutades i 2025 års genomlysning upp och dokumentet avslutas med nya möjliga förflyttningar som kan genomföras.

2. Barn- och ungdomsnämndens effektivitet

Nedan presenteras de nyckeltal som bedöms vara de som är mest centrala för att bedöma barn- och ungdomsnämnden effektivitet. Nyckeltalen är indelade i tre kategorier: Ekonomi, Personal och Kvalitet.

2.1. Jämförelsegrupper

Det som i Kolada benämns som "liknande kommuner" är en jämförelsegrupp med sju kommuner som strukturellt liknar den egna kommunen. Beräkningen av vilka kommuner som räknas som liknande kommuner baseras till största delen på referenskostnaden (70 procent) men också på invånarantal (30 procent). Referenskostnaden bygger på kostnadsutjämnningen och indikerar vad respektive verksamhet borde kosta enligt kostnadsutjämnningen om kommunen bedriver verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. De kommuner som ligger närmast varandra vad gäller förväntad kostnad för en verksamhet och invånarantal bildar en jämförelsegrupp.

Jämförelsekommunerna varierar över tid med hur utvecklingen ser ut i kommunen. Ändras referenskostnaden så ändras även de liknande kommunerna. De liknande kommunerna i analysen avser 2024 och utgörs för de olika verksamhetsformerna av följande kommuner:

- **Förskola:** Falkenberg, Falköping, Landskrona, Lidingö, Nynäshamn, Trelleborg och Vänersborg
- **Grundskola och anpassad grundskola:** Enköping, Eslöv, Gislaved, Landskrona, Nässjö, Stenungssund och Strängnäs
- **Fritidshem:** Enköping, Eslöv, Kumla, Kungälv, Sigtuna, Stenungssund och Strängnäs

I redovisningen av nyckeltal jämförs Alingsås kommun med liknande kommuner och med riket. I jämförelse med riket utgörs jämförelsegruppen av alla kommuner i ett ovägt medelvärde där alla kommuner som har ett värde på nyckeltalet ingår. Denna jämförelsegrupp anges i tabellerna nedan som Kommungenomsnitt.

2.2. Ekonominyckeltal

Ekonominyckeltalen avser kostnader 2025 för verksamhet som bedrivs i Alingsås kommuns regi med barn- och ungdomsnämnden som huvudman. Nyckeltalen speglar kostnaden per barn eller elev per verksamhet utifrån totalkostnaden och olika kostnadsposter per barn och elev vilket bidrar till ökad förståelse kring fördelningen av resurser och möjliggör jämförelser med andra kommuner.

Ekonominyckeltal Förskola (N11032)	Alingsås 2024	Alingsås 2025	Liknande kommuner 2025	Kommun- genomsnitt 2025
Totalkostnad per inskri- vet barn i förskola (kr)	185 360	193 112	190 307	200 746
Lokaler, kostnad inskri- vet barn i förskola (kr)	28 797	33 463	32 893	31 809
Personal, kostnad in- skrivet barn i förskola (kr)	130 660	133 135	132 287	140 251

Alingsås kommun har högre totalkostnad och personalkostnad per inskrivet barn i förskolan jämfört med liknande kommuner men lägre än kommungenomsnittet. Lokalkostnaderna per inskrivet barn är dock något högre i Alingsås kommun än i jämförelsegrupperna. Mellan 2024 och 2025 har totalkostnaden per inskrivet barn ökat dubbelt så mycket i Alingsås jämfört med liknande kommuner och kommungenomsnittet.

Ekonominyckeltal Förskoleklass (N15053)	Alingsås 2024	Alingsås 2025	Liknande kommuner 2025	Kommun- genomsnitt 2025
Totalkostnad per elev i förskoleklass (kr)	64 442	66 996	79 063	87 604
Lokaler, kostnad per elev i förskoleklass (kr)	16 205	17 738	16 049	18 138
Personal, kostnad per elev i förskoleklass (kr)	36 331	36 556	50 686	54 722
Övrigt, kostnad per elev i förskoleklass (kr)	11 906	12 702	12 328	14 744

Totalkostnaden och personalkostnaden per elev i förskoleklass är betydligt lägre i Alingsås kommun jämfört med liknande kommuner och kommungenomsnittet. Lokalkostnaden och övriga kostnader är högre hos kommungenomsnittet men lägre i liknande kommuner jämfört med Alingsås kommun. Jämfört med 2024 är kostnadsökningen per elev i Alingsås i nivå med kommungenomsnittet men högre än i liknande kommuner.

Förskoleklass är en egen verksamhetsform men samtidigt i hög grad en integrerad del av grundskolan. Det bidrar troligtvis till skillnaderna i kostnader per elev mellan jämförelsegrupperna då fördelning av kostnader mellan de två verksamhetsformerna ser olika ut i olika kommuner.

Ekonominyckeltal Grundskola (N15008)	Alingsås 2024	Alingsås 2025	Liknande kommuner 2025	Kommun- genomsnitt 2025
Totalkostnad per elev i grundskola (kr)	129 848	137 235	144 449	149 438
Undervisningskostnad per elev i grundskola (kr)	71 639	74 957	80 788	81 990
Lokaler, kostnad per elev i grundskola (kr)	24 639	24 073	21 670	25 018
Måltid, kostnad per elev i grundskola (kr)	5 832	5 488	7 427	8 699
Lärverktyg, kostnad per elev i grundskola (kr)	6 011	7 053	7 062	6 151
Elevhälsa, kostnad per elev i grundskola (kr)	4 424	4 400	5 536	5 840
Övrigt, kostnad per elev i grundskola (kr)	17 303	21 264	21 966	21 739

Totalkostnaden per elev i grundskolan är lägre i Alingsås jämfört med liknande kommuner och kommungenomsnittet. Alingsås har även lägre undervisningskostnad per elev samt lägre kostnader för måltider, lärverktyg, elevhälsa och övriga kostnader än jämförelsegrupperna. Däremot är lokalkostnaderna per elev högre i Alingsås jämfört med liknande kommuner, men lägre än kommungenomsnittet. Jämfört med 2024 har totalkostnaden per elev ökat med drygt sju tusen kronor i Alingsås medan den i jämförelsegrupperna har ökat med cirka fyra tusen kronor. Kostnadsökningen per elev i Alingsås finns särskilt inom kategorierna undervisning, lärverktyg och övrigt.

Ekonominyckeltal Anpassad grundskola (N18027) *	Alingsås 2023	Alingsås 2024	Liknande kommuner 2024	Kommun- genomsnitt 2024
Totalkostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	630 800	688 200	487 000	604 407
Undervisningskostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	456 100	497 400	235 457	356 741
Lokaler, kostnad per elev i anpassad grundskola	68 400	75 000	39 314	56 796
Måltid, kostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	5 200	6 200	7 983	10 622
Lärverktyg, kostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	16 000	11 600	11 843	9 663
Elevhälsa, kostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	29 900	33 030	7 187	10 333
Övrigt, kostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	55 100	64 900	185 216	160 252

*Statistikuppgifterna i nyckeltal N18027 avser 2023 och 2024 då publicering av data avseende 2025 sker vecka 40 2026.

Alingsås kommun placerar sig bland de 25 procent av landets kommuner som har högst kostnad per elev i anpassad grundskola. Totalkostnaden per elev är högre i Alingsås jämfört med liknande kommuner och kommungenomsnittet. Särskilt höga kostnader per elev redovisar Alingsås vad gäller undervisning, lokaler och elevhälsa.

I anpassad grundskola kan elevernas behov variera stort vilket påverkar kostnaderna. Det kan därmed finnas större variationer vilket gör jämförelsen mellan kommuner svårare.

Ekonominyckeltal Fritidshem (N13028)	Alingsås 2024	Alingsås 2025	Liknande kommuner 2025	Kommun- genomsnitt 2025
Totalkostnad per elev i fritidshem (kr)	44 242	46 807	42 911	48 459
Lokaler, kostnad per elev i fritidshem (kr)	7 404	7 830	8 314	8 170
Personal, kostnad per elev i fritidshem (kr)	28 240	29 202	28 962	33 447
Övrigt, kostnad per elev i fritidshem (kr)	8 598	9 775	5 635	6 842

Alingsås kommun har högre totalkostnad och personalkostnad per elev i fritidshem än jämfört med liknande kommuner, men lägre än kommungenomsnittet. Lokalkostnaderna per elev är däremot något lägre i Alingsås än i jämförelsegrupperna medan övriga kostnader är högre. Jämfört med 2024 är kostnadsökningen per elev i fritidshem drygt dubbelt så stor i Alingsås än i jämförelsegrupperna.

I statistikuppgifterna ingår även kostnader för fritidshem för elever som går i anpassad grundskola.

2.3. Personalnyckeltal

Nyckeltal – behörighet	Alingsås 2024	Alingsås 2025	Liknande kommuner 2025	Kommun-genomsnitt 2025
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlägarlegitimation, kommunal regi, andel (%)	57	57	49	51
Heltidstjänster, andel (%) med lärlägarlegitimation och behörighet i förskoleklass, kommunal regi	81	89	..	..
Anställda, andel (%) heltidstjänster med pedagogisk högskoleexamen i fritidshemmet, kommunal regi	38	36	30	38
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i anpassad grundskola, kommunal regi, andel (%)	99	89	85	87
Lärare (heltidstjänster) med lärlägarlegitimation i minst ett ämne i grundskola åk 1-9. Kommunala skolor, andel (%)	75	73	76	71

Andelen heltidstjänster i förskolan med lärlägarlegitimation är högre än i liknande kommuner och jämfört med genomsnittet för landets kommuner. Avseende fritidshemmet, anpassad grundskola och grundskola placerar sig Alingsås kommun mellan liknande kommuner och kommungenomsnittet.

Nyckeltal – persontäthet	Alingsås 2024	Alingsås 2025	Liknande kommuner 2025	Kommun-genomsnitt 2025
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	5,4	5,1	5,3	5,0
Förskollärartäthet, antal barn/lärare med förskollärarlegitimation, antal	9,5	8,9	11,5	10,4
Inskrivna barn/heltidstjänst i fritidshem, antal	23,8	20,8	21,7	21,3
Elever/lärare i anpassad grundskola, lägeskommun, antal	3*	4*	4*	4*
Elever per lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1–9, antal	13,0	11,9	11,4	11,2

*Jämförelserna i Kolada redovisas endast som heltal.

Personalnyckeltalen i förskola, grundskola och fritidshem visar på en högre persontäthet än föregående år. I förskola och fritidshem är persontätheten högre än i liknande kommuner. I grundskolan är lärartätheten något lägre än i liknande kommuner och i riket.

2.4. Kvalitetsnyckeltal

Förskola	Alingsås 2024	Alingsås 2025	Liknande kommuner 2025	Kommun- genomsnitt 2025
Heltidstjänster i förskolan med förskollärläggning, kommunal regi, andel (%)	57	57	49	51
Barn 1–5 år inskrivna i förskola, andel (%)	85,2	89,0	86,5	86,5
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi, antal	5,4	5,1	5,3	5,0

Alingsås kommun har ett högt kvalitetsindex vilket främst beror på andelen legitimerade förskollärare och ett högt deltagande i förskola.

Grundskola	Alingsås 2024	Alingsås 2025	Liknande kommuner 2025	Kommun- genomsnitt 2025
Avvikelse från modellvärde, elever i åk 9 behöriga till gymnasiet, kommunala skolor, andel (%)*	..	-10,0	-3,4	-4,0
Elevenkårsindex kommunal grundskola åk 8	68	66	56	49

* Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram på gymnasiet minus förväntat antal behöriga till gymnasiet delat på medelvärde (3 år) av antal elever. Modellen baseras på ett socioekonomiskt index för statsbidrag för stärkt kunskapsutveckling. Negativ avvikelse innebär lägre värde än förväntat. Beräkning har förändrats från och med 2025 och på grund av jämförbarheten redovisas inte något värde för 2024.

Beräkningen av kvalitetsindexet i grundskolan har förändrats till 2025 och antalet nyckeltal har minskat från fyra till två. Avseende måttet på avvikelsen från modellvärdet för andel elever behöriga till gymnasiet är Alingsås kommuns resultat lågt. Elevenkårsindexet, som grundar sig på ett urval av frågor ur Skolinspektionens elevenkät, visar däremot goda resultat för Alingsås kommuns skolor.

2.5. Analys av barn- och ungdomsnämndens effektivitet

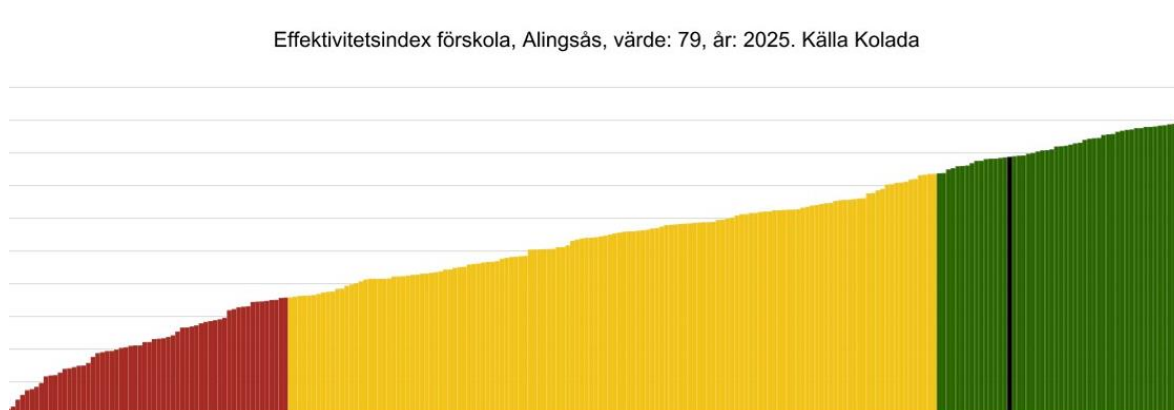
För att möjliggöra analyser och jämförelser av relativ effektivitet har RKA, Rådet för främjande av kommunala analyser, tagit fram effektivitetsindex baserade på kommunernas resurser och kvalitet. Med hjälp av dessa index kan kommuner analysera sitt eget läge och jämföra sig med andra. Effektivitetsindexen finns publicerade i Kolada.

En effektiv verksamhet gör att medborgarna får bästa möjliga verksamhet och service till lägsta möjliga kostnad. Effektivisering är inte det samma som besparingar eller nedskärningar. En besparing som medför försämrad verksamhet är ingen effektivisering. En besparing kan innebära effektivisering, om verksamhetens kvalitet inte påverkas negativt. Om verksamhetens omfattning eller kvalitet ökar och kostnaden är oförändrad är det en effektivisering men ingen besparing.

Varje kommuns resultat jämförs med samtliga kommuner i landet. För att visualisera jämförelser mellan kommunerna används färgerna rött, gult och grönt. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat. Den fjärdedel av kommunerna med de bästa resultaten får grön färg och den fjärdedelen av kommunerna med de sämsta resultaten får röd färg. Resultat som ligger i däremellan markeras med gul färg.

2.5.1 Effektivitetsindex förskola

I diagrammet nedan redovisas effektivitetsindex för förskola för samtliga kommuner. Det svarta strecket visar Alingsås kommun.

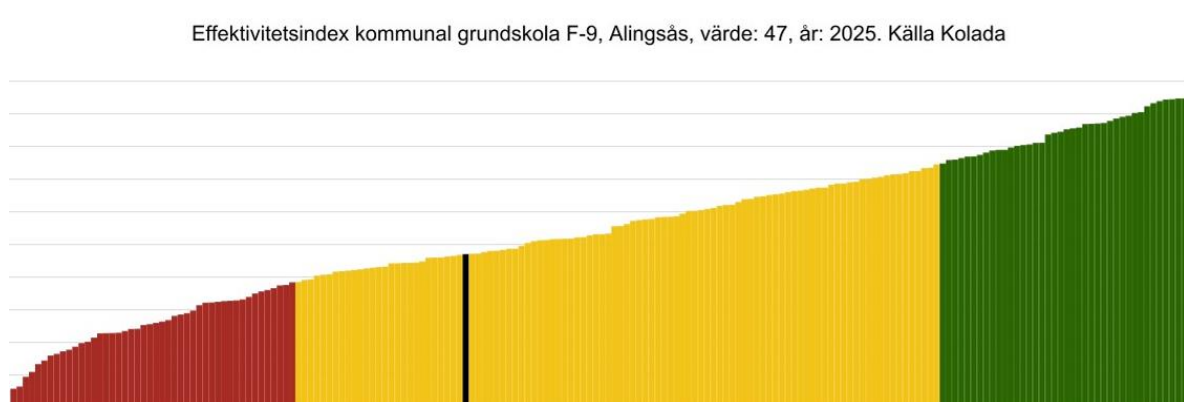

Alingsås kommun har ett högt effektivitetsindex i förskola och placerar sig bland de 25 procent bästa kommunerna i landet. Det innebär att för de resurser som Alingsås kommun lägger på förskola nås förhållandevis hög kvalitet. Effektivitetsindexet består av ett kvalitetsindex och ett resursindex. Kvalitetsindexet är högt då Alingsås kommun har en hög andel förskollärare, hög personaltäthet och en hög andel inskrivna barn i verksamheten. Resursindexet, som utgörs av nettokostnadsavvikelse och kostnad per inskrivet barn i förskola, är dock något lägre. Det beror dels på att Alingsås kommun har en positiv nettokostnadsavvikelse, vilket innebär att förskolan i Alingsås kostar något mer än förväntat, dels på något högre kostnad per inskrivet barn i förskolan jämfört med ett antal andra kommuner. Jämfört

med hela riket har dock Alingsås kommun lägre nettokostnadsavvikelse och kostnad per inskrivet barn är mer än hälften av landets kommuner.

Sett över tid har Alingsås kommun haft ett högre effektivitetsindex jämfört med riket och liknande kommuner och för 2025 har skillnaden ökat.

2.5.2 Effektivitetsindex grundskola F-9

Alingsås kommun har ett relativt lågt effektivitetsindex vad gäller grundskolan och placerar sig i den nedre halvan av de 50 procent mittersta kommunerna i jämförelsen med riket. Främst beror det låga effektivitetsindexet på ett lågt kvalitetsindex där andelen elever som når behörighet till gymnasiet är lägre än förväntat. Resursindexet är dock något högre än kvalitetsindexet men lägre än 2024 med anledning av resurstillskott till grundskolan 2025. När resurser tillförs utan att kvalitén ökar samma år resulterar det i ett lägre resursindex.

Sammantaget görs bedömningen att den viktigaste indikatorn att adressera för att kunna nå högre effektivitetsindex är grundskolans kvalitetsindex, och då specifikt andelen elever som når behörighet till gymnasiet. Utmaningen är sedan tidigare identifierad i såväl det systematiska kvalitetsarbetet som i barn- och ungdomsnämndens budget och åtgärder i syfte att nå högre måluppfyllelse pågår. De resurser som tillförts grundskolan 2025 har ännu inte fått märkbar effekt på elevernas måluppfyllelse och behöver därför ses i ett mer långsiktigt perspektiv.

3. Uppföljning av möjliga förflyttningar

Här presenteras en uppföljning av de möjliga förflyttningar som beslutades i barn- och ungdomsnämndens genomlysning 2025–2026.

Den föregående genomlysningen antogs den 17 juni 2025 § 45 av barn- och ungdomsnämnden och resulterade i ett antal åtgärder vilka presenteras nedan. Samtliga åtgärder avser långsiktigt arbete som pågår kontinuerligt över tid. Övriga identifierade förflyttningar i föregående års genomlysning hanteras inom förvaltningens ordinarie arbete och följs upp i årsboks slutet.

3.1. Möjliga förflyttningar inom barn- och ungdomsnämnden

Område	Beskrivning	Möjlig effektivisering	Uppföljning
Förskole- och skolorganisation	Anpassning av lokaler i relation till verksamhetens behov och förutsättningar inom förvaltningen.	Högre kvalitet i undervisningen i förhållande till bibehållen lokalkostnad.	Lokalplanering utifrån verksamhetens behov och förutsättningar genomförs främst inom ramen för nämndens årliga lokalförsörjningsplan och i särskilda ärenden, bland annat beslut om ny förskolestruktur i Alingsås tätort. Flera andra ärenden pågår, bland annat kapacitetsmätningar av F-6-skolorna i Alingsås tätort och behov av förskolor i den södra kommundelen. Kontinuerliga lokalanpassningar utifrån verksamheternas samt barns och elevers behov genomförs löpande. Arbetet inom området är ständigt pågående och kommer att

Område	Beskrivning	Möjlig effektivisering	Uppföljning
			pågå under överskådlig tid.
Säkerställa och balansera lokalkapacitet i relation till barn- och elevprognos	Säkerställa, balansera och definiera lokalkapacitet i relation till barn- och elevprognos.	Effektiv lokalanvändning vilken kan ge stabilitet i lokalkostnader.	Arbetet med lokalför-sörjningsplan och särskilda förskole- och skolstrukturärenden utgår alltid från senast kända barn- och elevprognoser.
Resursfördelning	Utredning av barn- och ungdomsnämndens resursfördelningsmodell. Sedan tidigare, inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, har beslut fattats om att se över systemet för socioekonomisk omfördelning men även barn- och elevpengen och övriga resursfördelningssystem behöver ses över. Utredningen ska presentera förslag till resursfördelningsmodell som stödjer ett effektivt och långsiktigt användande av resurserna.	En mer hållbar, långsiktig och effektiv resursanvändning.	Barn- och ungdomsnämnden beslutade 16 juni 2026 § 43 i ärende Uppdrag Översyn resursfördelningsmodell där syftet är att nämndens resursfördelning ska bli mer hållbar och långsiktig vilket bedöms bidra till en mer effektiv resursanvändning. Beslutet inkluderar en plan för arbetet med nämndens resursfördelning 2026 till 2028.

3.2. Möjlig förflyttning som kräver kommunövergripande samordning

Område	Beskrivning	Möjlig effektivisering	Uppföljning
Samlokalisering av lokaler	Samlokalisering av lokaler mellan olika förvaltningar inom kommunen vid ny- och ombyggnationer.	Motverka ökning av kommunens totala hyreskostnad.	Ingareds skolbyggnad som står klar inför läsåret 27/28 innefattar även lokaler för kulturhus och ungdomsverksamhet.

4. Möjliga förflyttningar för ökad effektivitet 2026–2027

Baserat på analysen och uppföljningen av tidigare genomlysning kommer barn- och ungdomsnämnden, utöver redan beslutade förflyttningar, att se över ytterligare möjliga förflyttningar för att optimera nämndens verksamhet. De möjliga förflyttningar som anses relevanta att vidare undersöka och som på sikt kan leda till konkreta åtgärder. En uppföljning av arbets utveckling kommer att redovisas i samband med nämndens årsboksut 2026. Därtill kommer respektive möjlig förflyttning hanteras som enskilda ärenden eller i nämndens budget.

4.1. Möjliga förflyttningar som ska undersökas av barn- och ungdomsförvaltningen

Område	Beskrivning	Möjlig effektivisering
Reformer	Förändringar av organisation och arbetsätt utifrån ändringar i skollag och läroplaner.	Minska omfattningen eller effektivisera arbetsuppgifter för förskollärare och lärare för att kunna utföra undervisningsuppdraget i enlighet med förändrad lagstiftning.

Från och med 2026 och framåt träder förändringar i skollagen i kraft succesivt. Från och med höstterminen 2028 kommer de flesta föreslagna förändringarna att ha införts. Framförallt är det införandet av en tioårig grundskola, nya regler för stödundervisning och en reglering av innehåll i lärares arbetstid som har större påverkan. Nya läroplaner för grundskolan (inklusive fritidshemmet) och den anpassade grundskolan träder i kraft från och med höstterminen 2028, tillsammans med ett nytt betygssystem.

Implementeringen av dessa förändringar kräver resurser i form av tid för medarbetare att sätta sig in i och planera för införandet av förändringarna. Under de kommande åren begränsas därför omfattningen på annat utvecklingsarbete inom nämndens ansvarsområde, främst för grundskolan och den anpassade grundskolan. Att dessa insatser görs bedöms vara en viktig del i det långsiktiga arbetet med att nå högre kunskapsresultat i grundskolans årskurs 9 vilket också bedöms kunna påverka andelen elever som blir behöriga till gymnasiet i positiv riktning.

När samtliga reformer trätt i kraft kommer möjligheterna för lärare i grundskola och anpassad grundskola att utföra andra arbetsuppgifter än de som följer med undervisningsuppdraget att vara mindre än idag. Denna förändring möts delvis av minskade dokumentationskrav,

bland annat avseende kränkande behandling, stödundervisning, individuella utvecklingsplaner, utvecklingssamtal och det som idag kallas fortlöpande information till barn, elever och vårdnadshavare.

Barn- och ungdomsnämnden planerar att arbeta systematiskt för att följa lagstiftarens ambitioner med förändringen i lagstiftningen och därigenom säkerställa att alla förskollärare och lärare har den tid för att genomföra sitt undervisningsuppdrag som beslutas i skollag och andra föreskrifter.

I den mån effektiviseringarna inte går att genomföra kommer kostnaderna för personal att öka vilket ställer krav på ramökningar eller omfördelningar inom nämndens ansvarsområdet.

4.2. Möjliga förflyttningar som ska undersökas och som kräver kommunövergripande samordning

Område	Beskrivning	Möjlig effektivisering
Social hållbarhet	Utveckla former för samverkan mellan berörda förvaltningar för barn och ungdomar i Alingsås kommun.	Välmående barn och ungdomar med goda livsvillkor som ger bättre förutsättningar för fullföljda studier och därmed lägre risk för framtida utanförskap och behov av andra insatser.

Barn- och ungdomsnämnden avser under kommande år att utveckla formerna för samverkan mellan berörda förvaltningar inom ramen för kommunens arbete för social hållbarhet med särskilt fokus på folkhälsoområdet "Trygga och goda uppväxtvillkor" där "fullföljda studier" ingår. Arbetet syftar till att stärka barn och ungas psykiska och sociala välmående samt att skapa mer jämlika förutsättningar för lärande.

En central inriktning är att förskolor och skolor i högre grad används som arenor för socialt arbete, där stöd till barn, unga och familjer kan ges samlat och i nära anslutning till vardagsmiljön. Förskolan och skolan har en viktig funktion i det brottsförebyggande arbetet genom sin dagliga närhet till barn och unga och sin förmåga att tidigt uppmärksamma tecken på utsatthet, normbrytande beteende eller behov av stöd. I samverkan med socialtjänst, polis och hälso- och sjukvård kan verksamheterna bidra med tidig identifiering, kontinuerliga observationer och pedagogisk kunskap som ger en samlad bild av barnets situation. Skolan kan även medverka i gemensamma handlingsplaner, erbjuda anpassningar i lärmiljön och skapa stabila vardagsstrukturer som stärker skyddsfaktorer. Genom att samla stödinsatser nära barnets vardag och arbeta koordinerat kring både barn och förändrar kan förskolan och skolan bidra till att minska risk för framtida ohälsa, kriminalitet och utanförskap. Detta ligger i linje med folkhälsoplanens ambition att samordna det brottsförebyggande, våldsföre-

byggande och suicidpreventiva arbetet och säkerställa att processerna bedrivs på ett effektivt och kunskapsbaserat sätt. På sikt bedöms detta minska risken för framtida ohälsa och utanförskap, vilket även kan bidra till en mer effektiv resursanvändning inom kommunen som helhet.